

— Паднала имъ се на честъта твърдѣ тѣжка задача — да начинатъ. Но иначе е и невъзможно. Никога нищо неможешъ направи, ако не си почналъ.

Мокра се убѣди, че синъ ѝ не обвинява своитѣ братя за несполуката.

— Но сега ти единъ си останалъ, каза тя.

— Че какво, майко! Нима обязаноститѣ не сж едни и сжщитѣ за единъ, каквито сж обязаноститѣ и на тримата.

— Милый мой сине! извика старицата. — Нека Богъ да те благослови! Азъ не само те благославямъ, но и ще ти помагамъ отъ венчкитѣ си сили.

Този разговоръ между майката и синътъ бѣше прологъ, слѣдъ който послѣдваха събития.

Петръ нареди търговскитѣ си дѣла. Въвѣди булхагерски книги и ги държѣше въ примѣренъ редъ. При всичко, че бѣше докторъ на философията, но повѣде работата не тъй, както братътъ си, който бѣше слѣдвалъ въ търговско училище. Не му бъркаха търговскитѣ работи да посѣщава четалището, на което подари нѣколко добри книги и гдѣто се запозна съ младеждъта. Майка му припорѣча Станка, Никола и Стояна, като хора вѣрни и опитани. Но Станко се отказа и затова тѣ останаха да работятъ само тримата. Отъ най-напрѣдъ тѣхната дѣятелность се ограничаваше въ получаване и распространение на запрѣтѣни книги. Само че сега Никола зае мѣстото на Станка. Ексь-овчарътъ достойно зае своето мѣсто. Веднаждъ, когато откриваше сънджкътъ съ книги при присѣтствнето на Мокра и Петра, каза:

— Кога намѣсто книги ще почнемъ да испращаме войници, както старитѣ гърци ги испращаха въ Троя въ дървенъ конь?

— Какъ въ конь?

Никола ѝ разказа историята за дървениятъ конь.

— Не е лѣсно това, забѣлѣза Мокра. — Не ще умѣемъ да направимъ такъвъ конь. По лѣсно би било да вмъкнѣхме въ Русчукъ чрезъ нашиятъ кладѣнецъ, ако можаха да влѣзнатъ въ него отъ къмъ Дунавътъ.

— Чрезъ кой кладѣнецъ? попита Петръ.

— Чрезъ този, който е въ градината.